

GAZDASÁGI HAVI TÁJÉKOZTATÓ

2026

NOVEMBER–DECEMBER

A GAZDASÁG- ÉS VÁLLALKOZÁSKUTATÓ INTÉZET AKTUÁLIS ELEMZÉSEIRŐL

- Árbevétel, foglalkoztatás és beruházások
- Üzleti akadályok és béremelési mozgástér
- Vállalati alkalmazkodás

Készítette:

Molnár Endre Mihály,
szakmai igazgató

2026. november 15.

TARTALOM

03 CSÖKKENŐ ÁRBEVÉTEL ÉS VISSZAFOGOTT ÁREMELÉSI TERVEK

A vállalkozások 54%-a csökkenő árbevételt jelzett, miközben a rövid távú kilátások kedvezőbbek voltak.

05 LÉTSZÁMTARTÁS ÉS VISSZAFOGOTT BERUHÁZÁSOK

A cégek 77%-a változatlan létszámmal számolt, beruházást viszont a nagyvállalatok jóval gyakrabban terveztek.

07 KERESLETHIÁNY ÉS KÖLTSÉGNYOMÁS KÖZÖTT

A vevők hiánya a vállalkozások 52%-ának, az emelkedő munkaerőköltség 47%-ának nehezítette a működését.

09 BÉREMELÉSI TERVEK ÉS PÉNZÜGYI MOZGÁSTÉR

A vállalkozások 41%-a nem tudna béremelést kigazdálkodni jövedelmezőségének romlása nélkül.

11 HOGYAN GAZDÁLKODJÁK KI A BÉREMELÉSEKET

A béremeléssel érintett cégek 48%-a áremeléssel, 46%-a a jövedelmezőség rovására teremtene fedezetet.

13 NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

01

CSÖKKENŐ ÁRBEVÉTEL ÉS VISSZAFOGOTT ÁREMELÉSI TERVEK

2026. NOVEMBER–DECEMBER

A vállalkozások 54%-a csökkenő árbevételt jelzett, miközben a rövid távú kilátások kedvezőbbek voltak.

A 2026. második negyedévi felmérésben az árbevétel visszaesése különösen a mikrovállalkozásokat és az építőipart érintette. A jövedelmezőség megítélésében a kielégítő értékelés dominált, az árak emelését pedig a vállalkozások valamivel több mint egynegyede valószínűsítette.

AZ ÁRBEVÉTEL VISSZAESÉSE SZÉLES VÁLLALATI KÖRT ÉRINTETT

A vállalkozások 54%-ának árbevétele elmaradt az előző év azonos hónapjának szintjétől. A teljes válaszadói kör 43%-a legalább 10%-os visszaesést jelzett. Növekedésről 25%, változatlan árbevételről 14% számolt be. Az adatok a bevételek alakulását írják le; önmagukban nem különítik el az értékesített mennyiség és az árak változásának hatását.

A mikrovállalkozások 47%-a jelentős árbevétel-csökkenést tapasztalt. Ezzel szemben a legalább 250 főt foglalkoztató cégek 53%-a növekedésről számolt be. Az építőiparban különösen kedvezőtlen volt a helyzet: 59% jelzett jelentős visszaesést. A vállalati összkép mögött tehát erősen eltérő teljesítmények húzódtak meg.

AZ ÁRBEVÉTELI KILÁTÁSOK A KORÁBBI TELJESÍTMÉNNYEL IS ÖSSZEFÜGGNEK

Az árbevételüket korábban jelentősen növelő vállalkozások 42%-a további bővülésre számított, és csak 15%-uk várt visszaesést. A jelentős csökkenésről beszámoló cégek között ezzel szemben 31% újabb csökkenést, 27% növekedést valószínűsített. A két csoport között tehát nem pusztán a közelmúlt eredményeiben volt különbség: a kedvezőbb teljesítményhez kedvezőbb kilátások társultak. Ugyanakkor a korábban visszaesést tapasztalók több mint negyede már fordulatra számított.

Az előző évhez képest stabil vagy csak mérsékelten változó árbevételű vállalkozások 49–53%-a a következő három hónapra is változatlan bevételt várt. Ebben a körben a fennálló helyzet folytatódása volt a legjellemzőbb forgatókönyv. Az árbevételi pályák különbsége ezért a várakozásokban is megmaradt: a felmérés nem egységes fellendülést, hanem a cégek helyzetétől függően eltérő alkalmazkodást mutatott.

A növekedést váró vállalkozások aránya méret szerint viszonylag kevéssé tért el az átlagtól, a középvállalkozások 27%-a ugyanakkor csökkenést jelzett előre. Ez árnyalja azt a képet, amelyet kizárólag a korábbi árbevétel alapján kapnánk. A nagyobb vállalatméret nem minden esetben járt kedvezőbb rövid távú várakozással; az előző évhez viszonyított teljesítmény és az áprilisban jelzett kilátások két külön szempontot képviselnek.

A VÁRAKOZÁSOK KEDVEZŐBBEK A KÖZELMÚLT TAPASZTALATAINÁL

A következő három hónapra 29% árbevétel-növekedést, 38% változatlanságot, 20% csökkenést várt. A Dél-Alföldön és a Nyugat-Dunántúlon a növekedésre számítók aránya egyaránt 36% volt; Észak-Magyarországon a csökkenést várók 24%-os aránya emelkedett ki. Ezek az áprilisban megfogalmazott tervek mérsékelt javulási várakozást jeleztek, megvalósulásukról azonban a felmérés nem ad információt.

A JÖVEDELMEZŐSÉGBEN A KIELÉGÍTŐ ÉRTÉKELÉS DOMINÁLT

A vállalkozások fele kielégítőnek, 31%-a rossznak, 16%-a jónak ítélte jövedelmezőségét. A nagyvállalatoknál a jó értékelések aránya 32%, a rosszaké 16% volt, míg a mikrovállalkozások 34%-a kedvezőtlenül ítélte meg helyzetét. Ágazatonként a mezőgazdaságban és az építőiparban volt a leggyakoribb a rossz jövedelmezőség, 43%, illetve 39%-os aránnyal.

A rövid távú várakozásokban a stabilitás került előtérbe: 56% nem számított változásra, 17% javulást, 16% romlást várt. A jelenleg rossz jövedelmezőségű cégek 26%-a további romlásra készült, míg a jó helyzetűeknél ez az arány 7% volt. Az eltérés arra utal, hogy a kedvezőtlen helyzetből való gyors kilábalást a válaszadók jelentős része bizonytalannak látta.

A STABILITÁS ÁGAZATONKÉNT MÁST JELENT

A feldolgozóiparban a vállalkozások 19%-a várt javulást a jövedelmezőségében, ami a vizsgált ágazatok között a legmagasabb arány volt. A mezőgazdaságban viszont 26% romlást és csak 11% javulást valószínűsített. Utóbbi csoportban tehát a romlást várók aránya több mint kétszerese volt a javulást várókénak. A teljes mintában látható, közel kiegyenlített várakozások így jelentős ágazati különbségeket fednek el.

A jelenleg kielégítő jövedelmezőségű cégek 63%-a a következő három hónapban sem számított változásra. A jó helyzetűek 20%-a további javulást várt, míg a rossz helyzetűek között ez 17% volt. A legnagyobb különbség tehát nem a javulás reményében, hanem a további romlás kockázatának megítélésében mutatkozott. A rossz jövedelmezőségű vállalkozásoknál a stabilitás fennmaradása sem jelentene önmagában kedvező gazdálkodási helyzetet.

AZ ÁREMELÉSI TERVEK A KERESKEDELEMBEN A LEGERŐSEBBEK

A cégek 59%-a változatlan árakkal számolt a következő három hónapban, 27% áremelést, 5% árcsökkenést valószínűsített. A kis- és középvállalkozásoknál egyaránt 31% volt az áremelésre számítók aránya. A nagyvállalatok 72%-a ugyanakkor változatlan árszintet várt.

A kereskedelemben a válaszadók 46%-a áremelést tervezett, míg a gazdasági szolgáltatásokban 68%-kal a változatlanság dominált. A mezőgazdaság eltérő képet mutatott: az árcsökkenésre számítók aránya 26% volt. Az eredmények alapján a vállalati árazási szándékok jelentősen különböztek az egyes szektorokban; ezekből nem vezethető le közvetlenül a fogyasztói infláció várható mértéke.

AZ ÁRAZÁSBAN IS ELTÉRŐ ALKALMAZKODÁS LÁTSZIK

A feldolgozóipari cégek 28%-a, az építőipariak 29%-a várt áremelést, szemben a gazdasági szolgáltatások 19%-os arányával. A mezőgazdaságban csak 13% számított emelkedő árakra, miközben az árcsökkenést várók aránya ennek kétszerese volt. A gyenge jövedelmezőségi kilátások és a lefelé mutató árvárakozások ebben az ágazatban egyaránt megjelentek. A csoportszintű eredményekből azonban nem állapítható meg, hogy mindkét körülmény ugyanazokat a vállalkozásokat érintette-e.

Területileg az árak változatlanságát várók aránya 50–64% között alakult. A Dél-Alföldön 33%, a Nyugat-Dunántúlon 34% készült áremelésre, miközben e két régióban az árbevétel növekedését várók aránya is magas volt. A felmérés a tervezett áremelés nagyságát ebben a kérdésben nem méri, ezért az említések gyakoriságából nem számítható ki a bevételek várható változása. Az árbevételi, jövedelmezőségi és árazási eredmények együtt az óvatos, ágazatonként eltérő vállalati alkalmazkodás képét adják.

Forrás: MNB–MKIK 2026. áprilisi vállalati konjunktúrafelmérés, GVI-tanulmány, 20–23. oldal.

02

LÉTSZÁMTARTÁS ÉS VISSZAFOGOTT BERUHÁZÁSOK

2026. NOVEMBER–DECEMBER

A cégek 77%-a változatlan létszámmal számolt, beruházást viszont a nagyvállalatok jóval gyakrabban terveztek.

A vállalkozások foglalkoztatási terveiben a létszám megőrzése dominált. A beruházási hajlandóságban ennél markánsabb vállalatméret szerinti eltérések mutatkoztak: a mikrovállalkozások többsége nem is tervezett fejlesztést a következő három hónapban.

A BŐVÍTÉSI ÉS CSÖKKENTÉSI TERVEK EGYENSÚLYA

A következő három hónapra a vállalkozások 77%-a változatlan foglalkoztatotti létszámot jelzett előre. Létszámnövelést és -csökkentést egyaránt 9% várt. Ez a vállalkozások számát tekintve kiegyensúlyozott képet ad, de nem jelenti szükségképpen a foglalkoztatottak összlétszámának változatlanságát: a tervezett létszámváltozások nagyságáról ezek az arányok nem tájékoztatnak.

A mikrovállalkozások 80%-a változatlan létszámmal számolt. Az 50–249 fős cégek körében ez az arány csak 58% volt, miközben 18% bővítést, 19% csökkentést tervezett. A legalább 250 fős vállalkozásoknál 12% számított növekedésre és 19% csökkenésre. A nagyobb cégek tehát gyakrabban jeleztek tervezett létszámváltozást, és körükben a leépítési várakozások is hangsúlyosabbak voltak.

A LÉTSZÁMTARTÁS MÖGÖTT ELTÉRŐ MOZGÁSOK HÚZÓDNAK

A középvállalkozásoknál a bővítést vagy csökkentést várók együttes aránya 37% volt, a nagyvállalatoknál 31%. A két csoportban tehát sokkal több cég készült valamilyen létszámváltozásra, mint amit a teljes minta 77%-os létszámtartási aránya önmagában sugall. A középvállalatoknál a két irány szinte kiegyenlítette egymást, a nagyvállalatoknál viszont a csökkentést várók aránya 7 százalékponttal meghaladta a bővítést várókét.

Az országos, egyaránt 9%-os bővítési és csökkentési arány ezért nem egyenletes vállalati helyzetet takar. A kisebb cégeknél inkább a meglévő létszám megőrzése, a nagyobbaknál a foglalkoztatás átrendezése került előtérbe. A válaszok a vállalatok számát veszik alapul: egy nagyobb cég tervezett létszámváltozása több munkavállalót érinthet, de a felmérés e mutatójából ennek mértékét nem lehet megállapítani.

TERÜLETI ÉS ÁGAZATI ELTÉRÉSEK

Dél-Dunántúlon a vállalkozások 14%-a, Dél-Alföldön 13%-a várt létszámbővítést. Közép-Dunántúlon és Észak-Magyarországon ezzel szemben a csökkenést tervezők aránya volt viszonylag magas, egyaránt 14%. Minden régióban a változatlanság maradt a leggyakoribb válasz.

Ágazatonként a mezőgazdaságban volt a legelterjedtebb a létszámtartás, 83%-os aránnyal. Az építőiparban 68% várt változatlanságot, 12–12% pedig bővítést vagy csökkentést. A feldolgozóiparban 13% számított csökkenésre és 11% növekedésre.

A BERUHÁZÁSI TERVEK ERŐSEN FÜGGTEK A VÁLLALATMÉRETTŐL

A legalább 250 főt foglalkoztató vállalkozások 70%-a tervezett beruházást az adatfelvételt követő három hónapra. Az 50–249 fős cégeknél 45%, a 10–49 fős vállalkozásoknál 40%, a mikrovállalkozásoknál mindössze 22% volt ez az

arány. A legkisebb cégek 56%-a nem is tervezett beruházást, további 17%-uk pedig elhalasztotta a korábbi tervét.

A nagyvállalatoknál csak 18% jelezte, hogy nem tervezett beruházást, és 9% számolt be halasztásról. A méret szerinti különbségek arra utalnak, hogy a fejlesztési aktivitás a nagyobb cégek körében jóval szélesebb körű volt. Az adatok a beruházást tervező vállalkozások arányát mérik, nem a fejlesztések összértékét.

A BERUHÁZÁS HIÁNYA ÉS A HALASZTÁS KÜLÖN HELYZET

A beruházási terveknél érdemes különválasztani azokat a vállalkozásokat, amelyek eleve nem készültek fejlesztésre, azoktól, amelyek egy korábbi tervet halasztottak el. A mikrovállalkozásoknál az előbbi kör több mint háromszor akkora volt, mint a halasztók csoportja. Ez arra mutat rá, hogy a visszafogott aktivitás nem kizárólag már előkészített projektek eltolásából fakadt: a legkisebb cégek jelentős részénél eleve nem szerepelt beruházás a rövid távú tervek között.

A nagyvállalatok 70%-os és a mikrovállalkozások 22%-os beruházási hajlandósága között 48 százalékpontos különbség volt. A kis- és középvállalkozások 40, illetve 45%-os aránya a két szélső csoport közé esett. A méret szerinti eltérés így a teljes vállalati skálán megfigyelhető. Ugyanakkor a nagyvállalatoknál is voltak fejlesztést nem tervező vagy halasztó cégek, tehát a kedvezőbb összkép sem jelentett általános beruházási bővülést.

A foglalkoztatási és beruházási tervek összevetése különösen a nagyvállalatoknál tanulságos. Miközben ebben a csoportban volt a legmagasabb a beruházást tervezők aránya, a létszámcsökkentést várók többen voltak, mint a bővítést várók. A fejlesztési szándék tehát csoportszinten nem járt együtt egyértelmű foglalkoztatásbővítési várakozással. A válaszok összekapcsolása nélkül ebből nem következik, hogy a beruházások munkahelyeket váltanának ki, vagy hogy ugyanazok a cégek hozták meg mindkét döntést.

A FELDOLGOZÓIPAR FEJLESZTÉSI HAJLANDÓSÁGA KIEMELKEDETT

A feldolgozóipari vállalkozások 43%-a készült beruházásra. A gazdasági szolgáltatásokban 28%, az építőiparban 25%, a mezőgazdaságban 24%, a kereskedelemben 23% volt ez az arány. Valamennyi ágazatban legalább 40%-ot képviseltek azok, amelyek nem is terveztek beruházást.

A beruházási szándék Dél-Dunántúlon volt a legerősebb, ahol a cégek 35%-a tervezett fejlesztést; Dél-Alföldön 32% volt az arány. Észak-Alföldön 24%, Észak-Magyarországon 25% készült beruházásra. A már megvalósított beruházások vizsgálata ugyancsak visszafogott aktivitást mutatott: a régiókban 46–58% között alakult azok aránya, amelyek az adott év vizsgált időszakában nem hajtottak végre beruházást.

A létszámtartás és a mérsékelt beruházási hajlandóság együtt óvatos vállalati magatartást jelez. A legtöbb cég nem készült gyors foglalkoztatási változtatásra, miközben a fejlesztések a vállalati kör egy részére koncentrálódtak.

A TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEKNÉL ERŐSEBB A MÉRET SZEREPE

A beruházást tervezők aránya a régiók között 24–35% között mozgott, ami 11 százalékpontos különbséget jelentett. Ez jóval kisebb a vállalatméret szerinti 48 százalékpontos eltérésnél. Valamennyi térségben azok alkották a legnagyobb csoportot, amelyek nem is terveztek beruházást; arányuk 42–53% volt. A regionális eredmények ezért inkább a visszafogott aktivitás különböző fokozatait, mint élesen elkülönülő növekedési pályákat jeleztek.

A feldolgozóipar 43%-os beruházási hajlandósága 20 százalékponttal haladta meg a kereskedelemét. A különbség a fejlesztésekben részt vevő vállalkozások gyakoriságára vonatkozik, és nem jelenti azt, hogy a tervezett beruházások értéke ugyanilyen arányban térne el. A felmérésből az sem derül ki, hogy a projektek kapacitásbővítést, korszerűsítést vagy elhasználódott eszközök pótlását szolgálják. A beruházási szándék ezért a vállalati aktivitás fontos jelzése, de önmagában nem azonos a jövőbeli termelés növekedésével.

Forrás: MNB–MKIK 2026. áprilisi vállalati konjunktúrafelmérés, GVI-tanulmány, 24–29. oldal.

03

KERESLETHIÁNY ÉS KÖLTSÉGNYOMÁS KÖZÖTT

2026. NOVEMBER–DECEMBER

A vevők hiánya a vállalkozások 52%-ának, az emelkedő munkaerőköltség 47%-ának nehezítette a működését.

A vállalkozások üzleti környezetét egyszerre terhelte a kereslet gyengesége és a költségek emelkedése. Az akadályok több cégnél párhuzamosan jelentkeztek; mindössze 5% nem tapasztalt működést nehezítő tényezőt.

A KERESLET ÉS A KÖLTSÉGEK JELENTETTÉK A FŐ KORLÁTOT

A válaszadók 52%-a a vevők hiányát említette működési akadályként. A munkaerőköltségek emelkedése 47%-uknál, a beszállítói áremelések és a magas energiaárak egyaránt 43%-uknál jelentettek problémát. Ezek az arányok azt mutatják, hogy a gyenge kereslet és a költségnyomás egyaránt széles vállalati kört érintett.

A munkaerőhiányt 22%, a finanszírozási problémákat 20% említette. Az adminisztratív akadályok a cégek 15%-ánál, a beszállítói késések és termékhiányok 12%-ánál merültek fel. Egyéb nehézséget 10% jelzett. Mivel több akadályt is meg lehetett jelölni, az arányok nem adódnak össze 100%-ra.

ELTÉRŐ VÁLLALATI HELYZETEK

A kisebb vállalkozások számára elsősorban a vevők hiánya jelentett nehézséget. A nagyvállalatoknál a beszállítói áremelések és a magas energiaárak hangsúlyosabban jelentek meg. A költségek emelkedése így nem minden céget azonos módon érintett: a vállalkozások mérete és tevékenysége eltérő kitettséggel járt.

A kereskedelemben és az építőiparban különösen fontos korlátozó tényező volt a kereslethiány. A mezőgazdaságban és a feldolgozóiparban az energia- és beszállítói költségek okoztak jelentős terhet. A szektoronként eltérő akadályok miatt az országos rangsor önmagában nem írja le valamennyi vállalatcsoport helyzetét.

A KERESLETHIÁNY ÉS A BESZERZÉSI NYOMÁS ELTÉRŐ ÁGAZATOKAT ÉRINT

A kereskedelmi vállalkozások 63%-a, az építőipariak 60%-a jelezte a vevők hiányát, míg a mezőgazdaságban ez az arány 30% volt. Az utóbbi ágazatban viszont a magas energiaárak jelentettek kiemelkedő akadályt: a cégek 67%-a említette őket. A kereslet bővülése így önmagában nem minden szektorban oldaná fel a leggyakrabban jelzett korlátot, mert az ágazati problémák összetétele számottevően különbözött.

A beszállítói áremelések a kereskedők 56%-ánál és a feldolgozóipari vállalkozások 53%-ánál jelentettek nehézséget. A gazdasági szolgáltatásokban ezzel szemben 32% volt az érintettek aránya. A kereskedelemben a vevőhiány mellett tehát a beszerzési oldal is sok céget terhelt, és a beszállítói késéseket, illetve termékhiányt a vállalkozások negyede említette. Ezek külön megjelölhető akadályok voltak, így az egyes problémák által érintett körök átfedhetnek.

A munkaerőhiány az építőiparban és a mezőgazdaságban közel minden harmadik vállalkozásnál jelentkezett, és a feldolgozóiparban is 29% említette. A finanszírozási nehézségek ugyancsak az építőipari és mezőgazdasági cégek közel

harmadát érintették. Az országos rangsorban hátrébb szereplő akadályok ezért egyes ágazatokban kifejezetten gyakoriak voltak. A szolgáltatásokban és a mezőgazdaságban az adminisztratív terheket is a vállalkozások mintegy ötöde jelezte.

A KEDVEZŐTLEN HELYZETBŐL KEVESEN VÁRTAK GYORS FORDULATOT

Az üzleti környezet közelmúltbeli változásának megítélése összefüggött a következő három hónapra vonatkozó várakozásokkal. A kedvezőbb környezetet tapasztaló cégek 87%-a hasonló vagy még kedvezőbb helyzetet várt. Azok körében, amelyek nem érzékeltek számottevő változást, 62% a változatlanság folytatódására, 20% javulásra számított.

A gyengébb üzleti környezetről beszámoló vállalkozásoknak ezzel szemben mindössze 13%-a várt javulást. Közel felük, 49% további romlást valószínűsített, 27% pedig változatlan környezetre készült. A nehézségekkel szembesülő vállalkozások jelentős része tehát az áprilisi adatfelvételkor nem látott közeli fordulatot.

REGIONÁLISAN IS MÁS KORLÁTOK KERÜLTEK ELŐTÉRBE

A Közép-Dunántúlon volt a legmagasabb a vevők hiányát jelzők aránya, 56%. A munkaerőköltségek emelkedése különösen az Észak-Alföldön és a Dél-Alföldön jelentett akadályt, ahol a vállalkozások 54, illetve 53%-a említette. A magas energiaárakra adott válaszok nagyobb területi szóródást mutattak: Közép-Magyarországon 37%, Nyugat-Dunántúlon 53% jelezte ezt a problémát. Az eltérések a működési korlátok regionális összetételét is árnyalják.

A Dél-Alföldön a vállalkozások 36%-a tapasztalt munkaerőhiányt, szemben az országos 22%-kal. A Dél-Dunántúlon az adminisztratív akadályok 26%-os említési aránya emelkedett ki, Észak-Magyarországon pedig a finanszírozási nehézségeké érte el a 26%-ot. Ezek a különbségek arra utalnak, hogy a kedvezőbb üzleti környezet feltételei térségenként sem teljesen azonosak. Az adatok nem választják külön a területi elhelyezkedés és a helyi vállalati összetétel hatását.

A MŰKÖDÉSI AKADÁLYOK EGYÜTTES ÉRTELMEZÉSE

A kereslethiány és a költségnyomás egyidejű jelenléte szűkítheti a vállalatok alkalmazkodási lehetőségeit. Ha a cég kevés megrendelést kap, nehezebben háríthatja át a növekvő költségeket az áraiban. A felmérés ugyanakkor nem állapít meg oksági kapcsolatot az egyes akadályok, az árazás és a beruházási döntések között; a válaszok a vállalatok által érzékelt korlátokat mutatják.

A finanszírozási nehézségek és a munkaerőhiány ritkább említése nem jelenti azt, hogy az érintett cégek számára ezek kevésbé súlyos problémák lennének. A gyakoriság és a gazdasági hatás nagysága különböző szempont. Az eredmények fő üzenete, hogy a működési nehézségek széles körűek, de vállalatcsoportonként eltérő összetételben jelentkeznek.

A NAGYOBB CÉGEKNÉL IS MARADTAK MŰKÖDÉSI KORLÁTOK

A mikrovállalkozások 56%-a említette a vevők hiányát, a nagyvállalatoknak viszont csak 30%-a. Ezzel ellentétes mintázat rajzolódott ki a beszállítói áremeléseknél: a két csoportban 38, illetve 58% volt az érintettek aránya. A munkaerőhiányt a legkisebb cégek 20%-a, a legnagyobbak 39%-a jelezte. A vállalatméret növekedésével tehát egyes akadályok ritkábbá, mások gyakoribbá váltak; a nagyobb méret nem jelentett általános védelmet a működési nehézségekkel szemben.

A finanszírozási problémák a mikrovállalkozások 21%-ánál merültek fel, míg a 10 fő feletti méretcsoportokban 9–20% között alakult ez az arány. A kisebb cégek körében a kereslet és a finanszírozás, a nagyobbaknál a beszállítói költségek és a munkaerő rendelkezésre állása kapott hangsúlyt. Az összkép ezért egyszerre indokolja az országos akadályrangsor és a vállalatcsoportok külön vizsgálatát: az azonos gazdasági környezet eltérő korlátokat jelenthet a különböző vállalkozások számára.

Forrás: MNB–MKIK 2026. áprilisi vállalati konjunktúrafelmérés, GVI-tanulmány, 30–33. oldal.

04

BÉREMELÉSI TERVEK ÉS PÉNZÜGYI MOZGÁSTÉR

2026. NOVEMBER–DECEMBER

A vállalkozások 41%-a nem tudna béremelést kigazdálkodni jövedelmezőségének romlása nélkül.

A cégek jelentős részének szűk volt a béremelési mozgástere a 2026. áprilisi felmérésben. A kigazdálkodhatónak tartott és a ténylegesen tervezett emelések külön kérdésként szerepeltek: a két eredmény hasonló összképet, de eltérő döntési szempontokat tükröz.

A MIKROVÁLLALKOZÁSOK MOZGÁSTERE A LEGSZŰKEBB

A vállalkozások 41%-a nem látott lehetőséget arra, hogy az előző évhez képest a jövedelmezőség változása nélkül emelje a béreket. Az 5–7%-os emelést 20% tartotta kigazdálkodhatónak. Az adatok azt jelzik, hogy a béremelés sok cégnél a meglévő eredmény terhére vagy egyéb alkalmazkodás mellett valósulhatott meg.

A mikrovállalkozások 48%-a jelezte a pénzügyi mozgástér hiányát. A 10–49 fős cégeknél 27%, az 50–249 fős vállalkozásoknál 28%, a legalább 250 főt foglalkoztatóknál 14% volt ez az arány. A nagyobb cégek körében tehát ritkább volt a béremelés teljes kizárása a jövedelmezőség megőrzése mellett.

A NAGYOBB MÉRET NEM MINDEN EMELÉSI SÁVBAN JELENT ELŐNYT

A béremelést egyáltalán kigazdálkodni képes vállalkozások aránya a mérettel együtt emelkedett, a legalább 10%-os emelés lehetősége azonban eltérő képet mutatott. A mikrovállalkozások 10%-a, a kisvállalkozások 11%-a tartott ekkora emelést megvalósíthatónak a jövedelmezősége romlása nélkül. A középvállalatoknál 8%, a nagyvállalatoknál 7% volt ugyanez az arány. A magasabb emelésre képesek köre tehát nem egyszerűen a nagyobb cégeknél koncentrálódott.

A két eredmény együtt azt jelzi, hogy a legkisebb vállalkozások helyzete erősen megosztott volt. Közel felük nem látott pénzügyi teret emelésre, ugyanakkor egy kisebb részük jelentősebb bérnövekedést is kigazdálkodhatónak tartott. A nagyvállalatoknál ritkább volt a mozgástér teljes hiánya, de a magas emelési sávot kevesebben választották. Az egyes méretcsoportokat ezért nem lehet egyetlen, mindenkire érvényes béremelési lehetőséggel jellemezni.

ÁGAZATI ÉS TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK

Az építőipari cégek 49%-a és a kereskedelmi vállalkozások 48%-a nem tudott volna béremelést kigazdálkodni változatlan jövedelmezőség mellett. A többi ágazatban ez az arány 33–39% között alakult. A regionális különbségek is számottevőek: Észak-Magyarországon 49%, Dél-Dunántúlon 31% jelezte ugyanezt.

A kigazdálkodhatóság a vállalkozások saját helyzetértékelése, nem pénzügyi beszámolókból számított kapacitás. A válaszok így azt mutatják, hogyan ítélték meg a cégek a bérköltség növelésének lehetőségét az adatfelvétel időpontjában.

A REGIONÁLIS MOZGÁSTÉR IS SZÁMOTTEVŐEN KÜLÖNBÖZIK

A Közép-Dunántúlon a cégek 36%-a nem látott lehetőséget a jövedelmezőséget megőrző béremelésre, míg a Dél-Dunántúlon 31%, Észak-Magyarországon 49% volt az arány. A többi

régióban 40–43% között alakult ez a mutató. Az észak-magyarországi és dél-dunántúli érték között így 18 százalékpontos különbség volt. A béremeléshez szükséges pénzügyi mozgástér hiánya minden térségben jelentős vállalati kört érintett, de korántsem azonos gyakorisággal.

A legalább 10%-os emelést kigazdálkodhatónak tartók aránya Észak-Magyarországon 6%, Nyugat-Dunántúlon 9% volt, más régiókban 10–13% között alakult. A legmagasabb értéket a Dél-Dunántúlon mérték. A területi különbségek tehát a teljesen hiányzó mozgástér mellett a jelentősebb emelési lehetőségeknél is megjelentek. A régiók ágazati és vállalatméret szerinti összetétele eltérhet, ezért ezeket az arányokat nem önálló területi hatásként értelmezzük.

A CÉGEK 39 SZÁZALÉKA NEM TERVEZETT BÉREMELÉST

A 2026 egészére vonatkozó kérdésre a vállalkozások 39%-a azt válaszolta, hogy nem emeli a béreket, 53%-uk valamekkora emeléssel számolt, 8% pedig nem tudott vagy nem kívánt válaszolni. A leggyakrabban megjelölt pozitív emelési sáv az 5–7% volt, amelyet a teljes minta 23%-a választott. Ez a béremelők legnagyobb csoportja, de nem a többsége.

A mikrovállalkozások 48%-a nem tervezett emelést, míg a kisvállalkozásoknál 20%, a középvállalkozásoknál 21%, a nagyvállalatoknál 7% volt ez az arány. A legalább 250 fős cégek 56%-a az 5–7%-os sávot jelölte meg; a mikrovállalkozások között ugyanez 16% volt.

AZ ÖT–HÉT SZÁZALÉKOS EMELÉS A NAGYOBB CÉGEKNÉL GYAKORIBB

Az 5–7%-os béremelési sávot a mikrovállalkozások 16%-a, a kisvállalkozások 37%-a, a középvállalatok 40%-a és a nagyvállalatok 56%-a jelölte meg. Ez a sáv a nagyobb cégeknél sokkal hangsúlyosabb volt, mint a legkisebbeknél. A nagyvállalatok többsége tehát ebbe az egy kategóriába tartozott, miközben a teljes mintában az 5–7%-os emelést tervezők csak a vállalkozások valamivel több mint ötödét alkották.

Ágazati bontásban a feldolgozóipari vállalkozások 36%-a választotta az 5–7%-os emelést, a kereskedelemben 23%, a gazdasági szolgáltatásokban 21%, az építőiparban 19%, a mezőgazdaságban 17% volt az arány. A feldolgozóiparban tehát egyszerre volt viszonylag alacsony a béremelést nem tervezők és magas a mérsékelt emelést választók aránya. A béremelések elterjedtsége és a tervezett mérték így egyaránt különbözött az ágazatok között.

A TERVEK ELTÉRTEK A VÁLLALATI KÖRNYEZET SZERINT

Az építőiparban és a kereskedelemben egyaránt 44% jelezte, hogy nem tervez béremelést, a feldolgozóiparban viszont csak 25%. Észak-Magyarországon a válaszadók 48%-a, Közép-Magyarországon 41%-a nem készült emelésre. A Dél-Alföldön ez az arány jóval alacsonyabb, 29% volt.

A kigazdálkodható és a tervezett emelés összevetése arra mutat rá, hogy a bérdöntésekben a jövedelmezőség megőrzésén túl más szempontok is szerepet kaphatnak. A teljes mintában mért 41%-os és 39%-os arány különbségéből azonban nem állapítható meg, pontosan hány cég vállalt a pénzügyi mozgásterénél nagyobb emelést; ehhez az egyedi válaszok összekapcsolása szükséges.

A felmérés éves terveket és az év során megvalósuló emeléseket vizsgált. Az itt közölt arányok nem a novemberi béremelési szándékot vagy a teljes éves tényleges keresetnövekedést mérik.

A TERVEZETT EMELÉS NEM AZONOS AZ ÁTLAGOS BÉRNÖVEKEDÉSSEL

A béremelési sávok a vállalkozások megoszlását mutatják, ezért ezekből nem számítható ki közvetlenül a munkavállalók átlagos keresetnövekedése. Egy néhány főt foglalkoztató vállalkozás és egy nagy munkáltató ugyanúgy egy válaszadónak számít a bemutatott arányokban. A sávos válaszok az emelés pontos mértékét sem adják meg. Az eredmények elsősorban azt írják le, mennyire elterjedt a bérkorrekció szándéka, és mely vállalati csoportokban jellemzőbb annak elmaradása.

Forrás: MNB–MKIK 2026. áprilisi vállalati konjunktúrafelmérés, GVI-tanulmány, 34–38. oldal.

05

HOGYAN GAZDÁLKODJÁK KI A BÉREMELÉSEKET

2026. NOVEMBER–DECEMBER

A béremeléssel érintett cégek 48%-a áremeléssel, 46%-a a jövedelmezőség rovására teremtene fedezetet.

A béremelések mögött leggyakrabban az infláció, a kötelező bérminimumok emelkedése és a munkaerőért folyó verseny állt. A vállalatok többféle finanszírozási megoldást is választhattak. A dolgozói elvárások teljesítése ugyanakkor sok cégnél az emelések mellett is nehézséget jelentett.

A KÖVETKEZŐ EREDMÉNYEK A BÉREMELŐ VÁLLALKOZÁSOKRA VONATKOZNAK

A teljes, 1280 vállalkozásból álló mintának 53%-ában emelkedtek vagy várhatóan emelkednek a bérek 2026-ban. A béremelés indokait, kigazdálkodását és az elvárásokhoz való viszonyát a tanulmány ebben a 679 vállalkozásból álló részmintában vizsgálta. Az alábbi százalékok erre a körre értendők.

AZ INFLÁCIÓ VOLT A LEGGYAKORIBB INDOK

A béremeléssel érintett válaszadók 64%-a az inflációt említette. A minimálbér és a garantált bérminimum emelkedése 48%-nál, a többi piaci szereplő által támasztott verseny 39%-nál jelent meg indokként. Az új belépők elvárásaiból eredő, vállalaton belül tovagyűrűző béremelkedést 13%, a tevékenység bővülését 6% jelölte meg.

A válaszok alapján a béremelések sok esetben a külső körülményekhez való alkalmazkodást szolgálták. Az egyes indokok nem zárták ki egymást: ugyanaz a vállalkozás az inflációra, a kötelező béremelésre és a munkaerő megtartására is reagálhatott.

AZ INDOKOK SÚLYA VÁLLALATCSOPORTONKÉNT ELTÉR

Az inflációra a nagyvállalatok 78%-a és a középvállalatok 71%-a hivatkozott, míg a mikrovállalkozásoknál 62%, a kisvállalkozásoknál 61% volt ez az arány. A kötelező bérminimumok emelkedése méret szerint kevésbé szóródott: valamennyi csoportban 46–52% említette. Ágazatonként azonban nagy különbség látszott. A mezőgazdasági béremelők 74%-ánál, a feldolgozóipariak 55%-ánál jelent meg ez az indok, szemben a többi ágazat 42–46%-os arányával.

A versenytársak által támasztott bérnyomás a középvállalkozásoknál volt a legerősebb: 52%-uk jelölte meg, míg a mikrovállalkozásoknál 34% volt az arány. A Dél-Alföldön a béremelők 48%-a, Nyugat-Dunántúlon csak 28%-a említette ezt a szempontot. A különbségek a munkáltatók által érzékelt versenyt tükrözik; nem közvetlenül a piaci bérszintek eltérését mérik. A bérdöntéseket a munkavállalók megtartásának szempontja is alakíthatja.

Az új belépők bérigényei miatt a régi munkatársak fizetésének emelését a mikrovállalkozások 10%-a említette, a nagyobb méretcsoportokban viszont 17–21% volt ez az arány. Ez a szempont arra mutat rá, hogy egy új munkatárs felvétele a vállalaton belüli bérarányokat is érintheti. A tevékenység bővülésére a béremelés indokaként mindössze 6% hivatkozott. A válaszokban így a külső bér- és árkörnyezethez való alkalmazkodás jóval gyakoribb volt, mint a vállalati növekedésre való hivatkozás.

AZ ÁRAZÁS ÉS A JÖVEDELMEZŐSÉG A KÉT LEGGYAKORIBB ALKALMAZKODÁSI PONT

Áremelést 48%, a jövedelmezőség romlásának elfogadását 46% jelölte meg a béremelés kigazdálkodásának módjaként. Az értékesítés mennyiségi bővülésére 28%, a nem bérjellegű költségek csökkentésére 21% támaszkodna. Létszámcsökkentést 8% vett számításba. Több válasz is megjelölhető volt, ezért ezek nem egymást kizáró stratégiák.

AZ ALKALMAZKODÁS MÓDJA VÁLLALATCSOPORTONKÉNT KÜLÖNBÖZÖTT

Az építőipari béremelő cégek 61%-a áremeléssel teremtene fedezetet, míg a mezőgazdaságban 30% választotta ezt a lehetőséget. A vállalati jövedelmezőség rovására történő finanszírozás a mezőgazdaságban 52%, a feldolgozóiparban és a kereskedelemben egyaránt 50% volt.

A létszámcsökkentés a nagyobb vállalkozásoknál gyakrabban szerepelt a lehetséges megoldások között: a legalább 250 fős cégek 22%-a és a középvállalatok 19%-a említette. A kisebb méretkategóriákban 5–7% volt ez az arány. Ez az alkalmazkodási lehetőség megjelölését jelenti, nem a tényleges elbocsátások arányát.

AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÉS A HATÉKONYABB MŰKÖDÉS IS FEDEZETET ADHAT

Az értékesített mennyiség növekedésére a kereskedelmi béremelők 39%-a támaszkodott, más ágazatokban 22–26% között alakult ez az arány. A nagyvállalatok közül csak 18% jelölte meg ezt az alkalmazkodási módot, míg a mikro- és kisvállalkozások körében 29, illetve 28% volt az érték. Az értékesített mennyiség bővülése tehát egyes vállalati csoportokban fontosabb szerepet kapott, de a részminta egészében ritkább megoldás volt, mint az áremelés vagy a jövedelmezőség terhére vállalt bérkorrekció.

A nem bérjellegű költségek csökkentését a középvállalatok 26%-a és a nagyvállalatok 28%-a vette számításba. A feldolgozóiparban 28%, a kereskedelemben 25%, a mezőgazdaságban viszont csak 11% említette. A költségoldali alkalmazkodás így nem kizárólag a munkaerő mennyiségét érinthette. A béremeléshez szükséges fedezetet a vállalkozások különböző működési területekről próbálták előteremteni, és több megoldást egyszerre is megjelölhettek.

A szabadszavas válaszok további lehetőségeket is megmutattak. A finanszírozás módját saját szavaival megadó 35 vállalkozás között volt, amelyik hatékonyságjavítást, automatizálást, külső támogatást vagy korábban felhalmozott tartalékok felhasználását említette. Ezek a válaszok kiegészítik a kötött kategóriákat, de gyakoriságuk alapján nem állítható fel reprezentatív rangsor. A béremelés indokait szövegesen kifejtő cégek pedig többéves megállapodásokra és a munkavállalók megbecsülésére is hivatkoztak.

A BÉREMELÉS GYAKRAN ELMARADT A DOLGOZÓI ELVÁRÁSOKTÓL

A béremeléssel érintett vállalkozások 49%-a szerint az emelés megfelelt a munkavállalók elvárásainak. További 44% úgy ítélte meg, hogy alacsonyabb volt az elvártnál, 3% pedig annál magasabb emelésről számolt be. A válaszok a munkáltatók értékelését tükrözik, nem közvetlen munkavállalói megkérdezés eredményei.

Az 5–7%-os béremelést jelző vállalkozások 50%-a az elvárások teljesülését, 44%-a azok alulmúlását jelezte. A 10–12%-os emelési sávban 67% szerint teljesültek az elvárások, de 23% szerint még ez az emelés is elmaradt a dolgozók igényeitől. Az emelés nagysága tehát fontos, de az elvárások teljesülését nem önmagában határozza meg.

A középvállalatok 53%-a szerint a béremelés alacsonyabb volt az elvártnál, míg a nagyvállalatok körében 36% volt ez az arány. A bérdöntések így egyszerre érintették a vállalatok jövedelmezőségét, árazását és a munkavállalókkal szembeni vállalásait.

AZ ELVÁRÁSOK TELJESÜLÉSE ÉS A FEDEZET ELŐTEREMTÉSE KÜLÖN KÉRDÉS

A béremelés pénzügyi megvalósíthatósága és a munkavállalói elvárások teljesülése nem feltétlenül esik egybe. A magasabb emelési sávokban is maradtak olyan vállalatok, amelyek a dolgozók igényeinél kisebb korrekcióról számoltak be. Ugyanakkor a fedezetet áremeléssel vagy a jövedelmezőség terhére előteremtő vállalkozásokról önmagában nem tudjuk, mennyire voltak elégedettek a munkavállalóik. A felmérés e kérdései a bérdöntések különböző oldalait világítják meg, az egyes csoportok közötti oksági kapcsolatot nem azonosítják.

Forrás: MNB–MKIK 2026. áprilisi vállalati konjunktúrafelmérés, GVI-tanulmány, 38–45. oldal.

06

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

2026. OKTÓBER

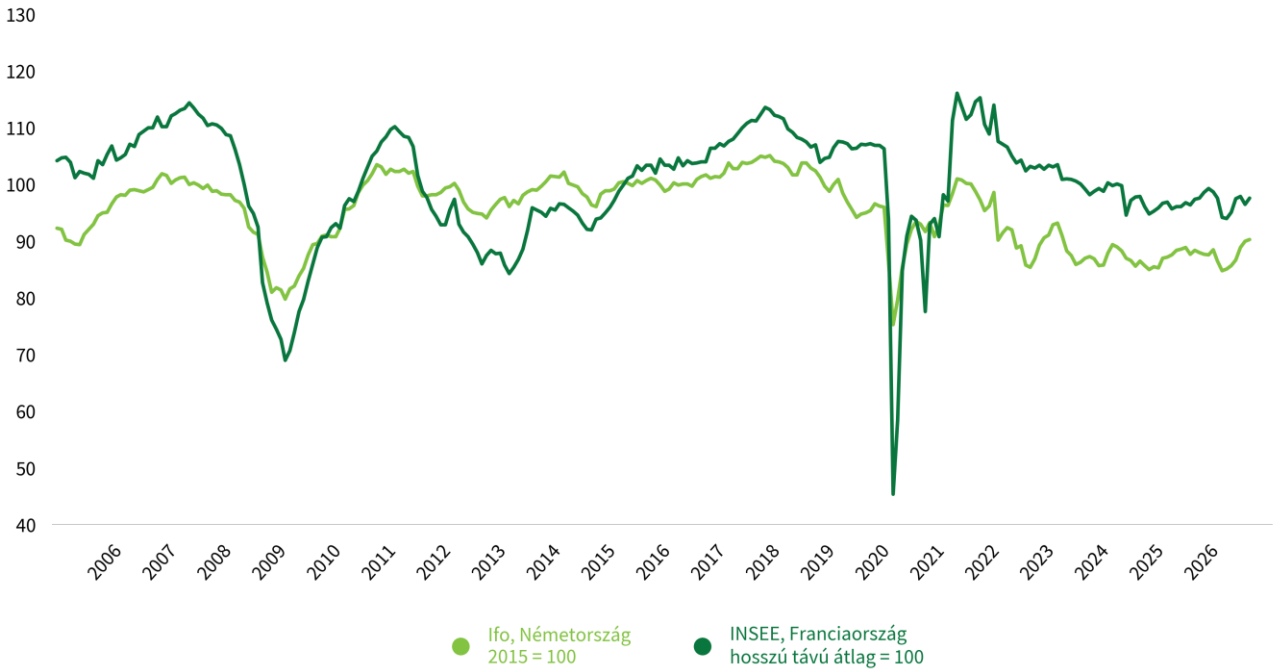
		Tényadat	Várakozások	Előző időszak
Németország	Munkanélküliségi ráta	**6,4%**	6,4%	6,4%
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex[1]	**54,2**	54,2	53,9
	Ifo üzleti bizalmi index	**90,2**	90,0	89,9
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index[2]	**97,5**	96	96,4
Euróövezet	ESI gazdasági hangulatindex	**96,9**	97,5	97,5*
USA	Munkanélküliségi ráta	**4,1%**	4,2%	4,2%
	CB fogyasztói bizalmi index	**91,7**	81,0	84,2*
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (ISM)	**55,5**	54,5	54,5
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (hivatalos)	**49,3**	49,8	50,1

Adatlezárás: 2026. november 9. Tényadat: október; előző időszak: szeptember. A várakozás a közlés előtti elemzői konszenzus. * Felülvizsgált előző havi adat.

[1] Végleges PMI és az erre vonatkozó konszenzus. [2] Az INSEE letölthető idősorának tizedes pontosságú értéke. A bizalmi indexek és a PMI-k indexpontban szerepelnek. A német munkanélküliségi ráta szezonálisan kiigazított.

Források: Ifo (ifo.de), INSEE (insee.fr), Európai Bizottság (economy-finance.ec.europa.eu), BLS (bls.gov), ISM (ismworld.org), kínai statisztikai hivatal (stats.gov.cn); S&P Global / Reuters.

Várakozások: Investing.com (német munkanélküliség); Econoday (német PMI és Ifo); Moneycontrol (INSEE); FX Blue (ESI); FactSet / CNN (USA munkanélküliség); Reuters (CB, ISM); WSJ (Kína). Az ISM-nél a Reuters 54,5 pontos konszenzusa szerepel; más naptárak 54,6 pontot közölnek.

1. ábra Az üzleti bizalom alakulása Németországban és Franciaországban

2005. január – 2026. október. Forrás: Ifo (ifo.de/en/ifo-time-series), INSEE (insee.fr/en/statistiques/9099771), saját szerkesztés. Letöltés: 2026. november 11.; mindkét idősor legfrissebb közölt hónapja október.

2026 októberében a vizsgált mutatók eltérő gazdasági folyamatokat jeleztek. Németországban és Franciaországban javult az üzleti bizalom, az euróövezet egészének hangulatindexe ugyanakkor csökkent. Az amerikai feldolgozóipar bővülést, a kínai mutató ismét visszaesést jelzett.

Németországban az Ifo üzleti bizalmi indexe 89,9-ről 90,2 pontra emelkedett, kissé meghaladva a 90 pontos várakozást. A javulást a kedvezőbb várakozások magyarázták, miközben az aktuális helyzet megítélése romlott. A feldolgozóipari PMI 53,9-ről 54,2 pontra nőtt, a munkanélküliségi ráta pedig 6,4%-on maradt. A bizalom erősödése így még nem jelentett minden területre kiterjedő javulást.

Franciaországban az INSEE indexe 96,4-ről 97,5 pontra emelkedett, meghaladva a 96 pontos konszenzust, de továbbra is elmaradt a hosszú távú átlagtól. Az iparban és a szolgáltatásokban javult, a kiskereskedelemben és az építőiparban romlott a hangulat. Az euróövezet ESI-indexe ezzel szemben 0,6 ponttal, 96,9-re csökkent, a 97,5 pontos várakozás alá. A két nagy tagország bizalmi javulása tehát nem járt együtt általános európai hangulatjavulással.

Az Egyesült Államokban a munkanélküliségi ráta 4,2%-ról 4,1%-ra mérséklődött, míg az elemzők változatlan értéket vártak. A Conference Board fogyasztói bizalmi indexe a felülvizsgált szeptemberi 84,2-ről 91,7 pontra emelkedett, jelentősen meghaladva a 81 pontos várakozást. Az ISM feldolgozóipari indexe 54,5-ről 55,5 pontra nőtt, ami a szektor bővülésének gyorsulását jelezte.

Kínában a hivatalos feldolgozóipari PMI 50,1-ről 49,3 pontra csökkent, és a 49,8 pontos várakozástól is elmaradt. Az index ismét az aktivitás csökkenését jelző 50 pontos határ alá került. Az amerikai és a kínai mutató ellentétes mozgása arra utal, hogy a nemzetközi ipari élénkülés továbbra sem egységes. A PMI-k a vállalati válaszok irányát összegzik, nem a termelés százalékos változását mérik.

KAPCSOLAT

MKIK GVI
1122 Budapest, Pethényi köz 10.
Tel: +36-20-284-9085
e-mail: gvi@gvi.hu
Internet: http://www.gvi.hu

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: *Gazdasági Havi Tájékoztató*,
2026. november 15., Budapest